

παράδειγμα

Κείμενο πειθούς

Ενέργεια In :

1^η Αδιάκοπη ανάγνωση-εντοπισμός του θέματος του κειμένου

§1

Μια σημαντική πρόκληση στο ξεκίνημα του 21ου αιώνα είναι με ποιον τρόπο θα διαφυλαχθούν τα ιδανικά της ειρήνης, της ελευθερίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Η απάντηση είναι: **κατάλληλη αγωγή και παιδεία**. **Το ίδιο ισχύει** για τα ηθικά διλήμματα που θέτει η ασύλληπτη επιστημονική πρόοδος (κλωνοποίηση, παραγωγή ανθρώπινων εμβρύων, μεταλλαγμένα προϊόντα, οικολογικές καταστροφές κ.α.). Το κράτος πρόσφερε ως τώρα **εκπαίδευση και λιγότερο παιδεία**. **Η ευρύτερη καλλιέργεια** είναι προσωπική κατάκτηση που απαιτεί θυσίες. **Η διά βίου εκπαίδευση και κατάρτιση** μετατοπίζει το κέντρο βάρους από το κράτος στο άτομο, το οποίο οφείλει να έρθει σε επαφή με **πολλούς τομείς γνώσης σε διάφορες μορφές της**. Η μετάδοση από την τοπική στην **παγκόσμια κοινωνία** προϋποθέτει γλωσσομάθεια, ανοχή στη διαφορετικότητα και στον πολυπολιτισμό, πνεύμα συνεργασίας και συναδέλφωσης στο "παγκόσμιο χωριό", στο οποίο έχει μεταβληθεί ο πλανήτης μας. Και εδώ στην Ελλάδα έχουν γίνει ορατές οι πολλαπλές όψεις της παγκοσμιοποίησης στην κοινωνιολογική και οικονομική εκδοχή της. Τα όρια των εθνικών κρατών, στην παραδοσιακή μορφή τους, εξαλείφονται, καθώς διακινούνται εκατομμύρια άνθρωποι, αγαθά και ιδέες, με απίστευτη ταχύτητα. Η εμμονή, όμως, στα οικονομικά συμφέροντα και στους κανόνες της ελεύθερης αγοράς, η επιβολή του καταναλωτικού προτύπου της αφθονίας, το διευρυνόμενο χάσμα ανάμεσα στα φτωχά και στα πλούσια κράτη, η κρίση της δημοκρατικής συμμετοχής και τους κρατικούς πρόνοιας, η κοινωνική περιθωριοποίηση και ο αποκλεισμός και τόσα άλλα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κόσμος δημιουργούν κλίμα ανησυχίας για το μέλλον.

§2

Η αισιοδοξία για την πορεία του κόσμου κατά την τρίτη χιλιετία μπορεί να προκύπτει **από τον επαναπροσδιορισμό του ρόλου και της αποστολής της εκπαίδευσης**. **Το παλιό μοντέλο**, που ισχύει ακόμη στην Ελλάδα, και το οποίο στηρίζεται σε ποσοτικά κριτήρια (συσσώρευση γνώσεων στο παραδοσιακό γνωσιοκεντρικό σχολείο) πρέπει να αντικατασταθεί από ποιοτικά κριτήρια. **Η απλή παροχή γνώσεων** δεν ωφελεί πια. **Οι μαθητές και οι φοιτητές**, όπως **και κάθε άνθρωπος**, πρέπει να μάθουν να αξιοποιούν **τις ευκαιρίες για μάθηση, που τους δίνονται σε όλη τη διάρκεια της ζωής τους**.

§3

Στην έκθεση της Διεθνούς Επιτροπής της UNESCO **για την εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα τονίζεται ότι η δια βίου εκπαίδευση πρέπει να στηρίζεται στους παρακάτω τέσσερις πυλώνες**, που αποτελούν **διαφορετικά είδη μάθησης**: 1. **Μαθαίνω** να αποκτώ τη γνώση, συνδυάζοντας ικανοποιητικά μια **ευρύτατη γενική παιδεία** με τη δυνατότητα εμβάθυνσης σε ορισμένα θέματα. 2. **Μαθαίνω** να ενεργώ με τέτοιο τρόπο, ώστε να αποκτώ όχι μόνο επαγγελματική κατάρτιση αλλά και γενικότερα τη δυνατότητα να αντιμετωπίζω και να εργάζομαι αρμονικά σε ομάδες. 3. **Μαθαίνω** να συμβιώνω, κατανοώντας τους άλλους και έχοντας επίγνωση των κοινωνικών αλληλεξαρτήσεων -συμβάλλοντας στην πραγματοποίηση κοινών δράσεων και στη διευθέτηση των συγκρούσεων, με σεβασμό στις αξίες του πλουραλισμού, της αμοιβαίας κατανόησης και της ειρήνης. 4. **Μαθαίνω** να ζω με τέτοιο τρόπο, ώστε να αναπτύσσω την προσωπικότητά μου και να μπορώ να ενεργώ με μεγαλύτερη αυτονομία και περισσότερη κρίση και προσωπική υπευθυνότητα. Για το λόγο αυτόν, **η εκπαίδευση** δεν πρέπει να παραμελεί την ανάπτυξη των ατομικών δυνατοτήτων, τη μνήμη, τη λογική κρίση, την αίσθηση του ωραίου, τις φυσικές ικανότητες του ατόμου και τη δεξιότητα της επικοινωνίας, με παράλληλη ευαισθησία στη χρήση της μητρικής γλώσσας.

Θεμα του κειμένου: παιδεία και δια βίου εκπαίδευση

Ενέργεια 2η:

α. Εργάζομαι κατά παράγραφο

1. Εντοπίζω το/α θέμα/τα και τις σημαντικές πληροφορίες σε κάθε παράγραφο

§1

Μια σημαντική πρόκληση στο ξεκίνημα του 21ου αιώνα είναι με ποιον τρόπο θα διαφυλαχθούν τα ιδανικά της ειρήνης, της ελευθερίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Η απάντηση είναι: κατάλληλη αγωγή και παιδεία. Το ίδιο ισχύει για τα ηθικά διλήμματα που θέτει η ασύλληπτη επιστημονική πρόοδος (κλωνοποίηση, παραγωγή ανθρώπινων εμβρύων, μεταλλαγμένα προϊόντα, οικολογικές καταστροφές κ.α.). Το κράτος πρόσφερε ως τώρα εκπαίδευση και λιγότερο παιδεία. Η ευρύτερη καλλιέργεια είναι προσωπική κατάκτηση που απαιτεί θυσίες. Η διά βίου εκπαίδευση και κατάρτιση μετατοπίζει το κέντρο βάρους από το κράτος στο άτομο, το οποίο οφείλει να έρθει σε επαφή με πολλούς τομείς γνώσης σε διάφορες μορφές της. Η μετάδοση από την τοπική στην παγκόσμια κοινωνία προϋποθέτει γλωσσομάθεια, ανοχή στη διαφορετικότητα και στον πολυπολιτισμό, πνεύμα συνεργασίας και συναδέλφωσης στο "παγκόσμιο χωριό", στο οποίο έχει μεταβληθεί ο πλανήτης μας. Και εδώ στην Ελλάδα έχουν γίνει ορατές οι πολλαπλές όψεις της παγκοσμιοποίησης στην κοινωνιολογική και οικονομική εκδοχή της. Τα όρια των εθνικών κρατών, στην παραδοσιακή μορφή τους, εξαλείφονται, καθώς διακινούνται εκατομμύρια άνθρωποι, αγαθά και ιδέες, με απίστευτη ταχύτητα. Η εμμονή, όμως, στα οικονομικά συμφέροντα και στους κανόνες της ελεύθερης αγοράς, η επιβολή του καταναλωτικού προτύπου της αφθονίας, το διευρυνόμενο χάσμα ανάμεσα στα φτωχά και στα πλούσια κράτη, η κρίση της δημοκρατικής συμμετοχής και τους κρατούς πρόνοιας, η κοινωνική περιθωριοποίηση και ο αποκλεισμός και τόσα άλλα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κόσμος δημιουργούν κλίμα ανησυχίας για το μέλλον.

§2

Η αισιοδοξία για την πορεία του κόσμου κατά την τρίτη χιλιετία μπορεί να προκύπτει από τον επαναπροσδιορισμό του ρόλου και της αποστολής της εκπαίδευσης. Το παλιό μοντέλο, που ισχύει ακόμη στην Ελλάδα, και το οποίο στηρίζεται σε ποσοτικά κριτήρια (συσσώρευση γνώσεων στο παραδοσιακό γνωσιοκεντρικό σχολείο) πρέπει να αντικατασταθεί από ποιοτικά κριτήρια. Η απλή παροχή γνώσεων δεν ωφελεί πια. Οι μαθητές και οι φοιτητές, όπως και κάθε άνθρωπος, πρέπει να μάθουν να αξιοποιούν τις ευκαιρίες για μάθηση, που τους δίνονται σε όλη τη διάρκεια της ζωής τους.

§3

Στην έκθεση της Διεθνούς Επιτροπής της UNESCO για την εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα τονίζεται ότι η δια βίου εκπαίδευση πρέπει να στηρίζεται στους παρακάτω τέσσερις πυλώνες, που αποτελούν διαφορετικά είδη μάθησης: 1. Μαθαίνω να αποκτήω τη γνώση, συνδυάζοντας ικανοποιητικά μια ευρύτατη γενική παιδεία με τη δυνατότητα εμβάθυνσης σε ορισμένα θέματα. 2. Μαθαίνω να ενεργώ με τέτοιο τρόπο, ώστε να αποκτήω όχι μόνο επαγγελματική κατάρτιση αλλά και γενικότερα τη δυνατότητα να αντιμετωπίζω και να εργάζομαι αρμονικά σε ομάδες. 3. Μαθαίνω να συμβιώνω, κατανοώντας τους άλλους και έχοντας επίγνωση των κοινωνικών αλληλεξαρτήσεων -συμβάλλοντας στην πραγματοποίηση κοινών δράσεων και στη διευθέτηση των συγκρούσεων, με σεβασμό στις αξίες του πλουραλισμού, της αμοιβαίας κατανόησης και της ειρήνης. 4. Μαθαίνω να ζω με τέτοιο τρόπο, ώστε να αναπτύσσω την προσωπικότητά μου και να μπορώ να ενεργώ με μεγαλύτερη αυτονομία και περισσότερη κρίση και προσωπική υπευθυνότητα. Για το λόγο αυτόν, η εκπαίδευση δεν πρέπει να παραμελεί την ανάπτυξη των ατομικών δυνατοτήτων, τη μνήμη, τη λογική κρίση, την αίσθηση του ωραίου, τις φυσικές ικανότητες του ατόμου και τη δεξιότητα της επικοινωνίας, με παράλληλη ευαισθησία στη χρήση της μητρικής γλώσσας.

Σημείωση:

Οι λέξεις με έντονα γράμματα είναι τα θέματα/ έννοιες

Οι υπογραμμισμένες φράσεις είναι οι κύριες πληροφορίες

Ενέργεια 2η:

β. κρατάω σημειώσεις

γ. Επεξεργάζομαι τις σημειώσεις

Θέματα

Ρηματικές φράσεις

§1

Με την κατάλληλη αγωγή και παιδεία

▶ θα διαφυλαχθούν τα ιδανικά της ειρήνης, της ελευθερίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης

Το κράτος

▶ πρόσφερε λιγότερη παιδεία

Η διά βίου εκπαίδευση και κατάρτιση

▶ μετατοπίζει το κέντρο βάρους από το κράτος στο άτομο

Η μετάδοση από την τοπική στην παγκόσμια κοινωνία

▶ προϋποθέτει γλωσσομάθεια κ.λπ.

Στην Ελλάδα

▶ είναι ορατές οι πολλαπλές όψεις της παγκοσμιοποίησης στην κοινωνιολογική και οικονομική εκδοχή της

§2

Όμως προβλήματα

▶ προκαλούν ανησυχία

Επαναπροσδιορισμός του ρόλου της εκπαίδευσης

▶ δημιουργεί αισιοδοξία αν αντικατασταθούν τα ποσοτικά με ποιοτικά κριτήρια

Οι μαθητές πρέπει

▶ να μάθουν να αξιοποιούν τις ευκαιρίες για μάθηση, που τους δίνονται σε όλη τη διάρκεια της ζωής τους

§3

Στην έκθεση της Διεθνούς Επιτροπής της UNESCO για την εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα

▶ τονίζεται ότι η δια βίου εκπαίδευση πρέπει να στηρίζεται στους παρακάτω τέσσερις πυλώνες, που αποτελούν διαφορετικά είδη μάθησης

1. Ευρύτερη καλλιέργεια και δυνατότητα εμβάθυνσης
2. Επαγγελματική κατάρτιση και αρμονική συνεργασία
3. Κατανόηση των άλλων και σεβασμός των αξιών του πλουραλισμού
4. Ανάπτυξη της προσωπικότητας

Τρόπος-αποτέλεσμα

εμπειρική αλήθεια

εμπειρική αλήθεια

Νέα πραγματικότητα προϋποθέσεις &

Ελλάδα-εντοπισμός του προβλήματος

Αίτιο-αποτέλεσμα

τρόπος -αποτέλεσμα Προϋπόθεση

άποψη

αυθεντία

Σκοποί της δια βίου μάθησης

β. κρατώ σημειώσεις		γ. Επεξεργάζομαι τις σημειώσεις
Θέματα	Ρηματικές φράσεις	
Γι' αυτό η εκπαίδευση	<p>▶ δεν πρέπει να παραμελεί την ανάπτυξη των ατομικών δυνατοτήτων, τη μνήμη, τη λογική κρίση, την αίσθηση του ωραίου, τις φυσικές ικανότητες του ατόμου και τη δεξιότητα της επικοινωνίας, με παράλληλη ευαισθησία στη χρήση της μητρικής γλώσσας</p>	<p>Συμπέρασμα-άποψη του συγγραφέα</p> <p><u>Νοηματικό κέντρο</u></p>

Ενέργεια 3η:

Γράφω

<p><i>Εισαγωγική φράση</i> Νοηματικό κέντρο <i>Λεπτομέρειες</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>παραφράζω</i> 2. <i>πυκνώνω</i> 3. <i>συνδέω τις κύριες πληροφορίες</i> <p>Καταληκτική φράση</p>	<p><u>Σε πρόσφατο δημοσίευμα του Τύπου προβάλλεται η παιδεία ως λύση για τα σημαντικότερα προβλήματα των σημερινών κοινωνιών.</u> Ειδικότερα, η δια βίου παιδεία, που βασίζεται στην προσωπική προσπάθεια, αποσκοπεί στην ένταξη του ατόμου σε μια παγκόσμια κοινότητα, που απαιτεί ευρύτερες γνώσεις και δεξιότητες. Για να αντιμετωπιστούν οι οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες της παγκοσμιοποίησης στη χώρα μας είναι αναγκαία η ποιοτική αναβάθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος με σκοπό τη δια βίου μάθηση Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση της Unesco, οι στόχοι της δια βίου εκπαίδευσης είναι: η ικανότητα του ανθρώπου να εμβαθύνει στις γνώσεις, να διαθέτει επαγγελματικές δεξιότητες αλλά και να συνεργάζεται, να σέβεται τη διαφορετικότητα των συνανθρώπων του και να εξελίξει την προσωπικότητά του. <u>Γι' αυτό στο σχολείο πρέπει να επιδιώκεται η πολύπλευρη ανάπτυξη του μαθητή.</u></p>
--	--